

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:	
Éves ár — — —	16 kor.
Hogyodévre — — —	4 c
Külföldi kábelkötés:	
Éves ár — — —	20 kor.
Hogyodévre — — —	5 c
Vidékre postán szállítva:	
Éves ár — — —	24 kor.
Hogyodévre — — —	6 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hetű és
kiseb napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

Amennyiben kérésre nem rendelhető
vagy megvásárolható nem vállalkozik.

Működésének és hirdetésének
kiadóhivatalhoz intézendő.

Egyre több ár 5 fillér.

NAGYVÁRAD, május 5.

Az iskola az alkoholelles mozgalom szolgálatában.

Mióta a pálinka oly nagy mértékben lett közkedvelt a magyar nép körében s ennek káros hatása mindjobban válik érezhetővé, sok szó hangzott el a magyar népek a pálinka féle italoknak tulságos élvezetétől való elvonása érdekében.

De — sajnos — a szó csupán elhangzott, az e célból írott hírlapi cikkek elolvasták, megmosolyogták, bár voltak talán olyanok, kik helyeslőleg bólintgáltak, de *tenni* nem tettek semmit.

Örömmel konstatáljuk a tényt, hogy a *Katholikus Körök Országos Szövetsége* volt az első, mely kezébe vette az ügyet, amely Magyarország jövőjére oly nagy kihatással van és az ország számos községében megalakította a keresztény mértékletességi egyesületeket.

Most a közoktatásügy legfőbb faktora, *Wlassics* Gyula vall. és közokt. miniszter lép ki a porondra, küzdeni a magyar népet puszító veszedelem ellen és sorompóba állítja az iskolákat, melyek az erkölcsi élet irányításának legfontosabb és legjótékonyabb hatású tényezői.

Mi módon lehet az iskola az alkoholelles mozgalom szolgálatában?

Arra is megfelel a miniszter rendelete.

A tanintézetekben minden osztályban

az illető osztály tantervéhez illeszkedve és a növendékek fejlettségéhez mérten az alkoholizmus nyomán jelentkező anyagi és erkölcsi veszedelmek és a nemzet jólétét aláaknázó pusztítások, az egészségügy, közérkölc és közgazdaság szempontjaiból megvilágítva a tanulókkal megismerttetessenek.

Az új kiadású olvasókönyvekbe oly olvasmányok is vétessenek fel, melyek a gyermekben undort gerjesztenek a szpiritusz ellen. Továbbá — és ez igen fontos — a keresztény mértékletességi egyesületek mintájára alkohol-ellenes egyesületek létesítése érdekében indítsanak a tanítók és tanárok társadalmi téren nagyobb akcióit.

Ime tehát egy, és pedig nagy lépéssel előbbre haladtunk az alkohol elleni küzdelemben. Az egyházzal karöltve harcra kél az iskola és általában az egész művelt társadalom, mert mindenkinek, legyen az bármily vallású, vagy bármily nemzetiségű, be kell látnia, hogy az alkoholizmus a nép között egyre terjed, s követi nyomom elválaszthatatlan szövetséges társa — a nyomor, a testi és lelki elzűllés, a munkakedvnek csökkenése, az állami lét és a társadalmi rend szilárd alapjait képező családi élet legszentebb kötelekeinek meglazulása, a hitélet aláhanyatlása, egy szóval sülyedés minden téren a végromlásba.

A miniszter eme mindenképen üdvös és helyes rendeletének végrehajtásán kívül más eszközökhöz is kell nyulni, hogy czélt érhesünk.

Hogy teljes sikert arathassunk az alkoholelles küzdelemben, redukálni kell

a vendéglők, korcsmák számát, hatóságilag kell bezáratni a lebujszókat, az erkölcsiség büntanyait és ki kell fejleszteni a rendőri felügyeletet a fényes czégtáblájú, külsőleg elegáns, előkelő vendéglők, kávéházak ajtain belül a külön helyiségekre, végül — Anglia példájára — a vasárnapi munkaszünetet a többi üzletekhez hasonlóan a pálinkamérőkre is ki kell terjeszteni.

Hogy a tanulókra visszatérjünk, a vendéglőkben s hasonló helyeken ne szolgálják ki a 13—16 éves tanulógyermeket. Ha az ember belép a kávéházakba, vendéglőkbe, bodegákba, elszorul a szive látni az említett helyeket néha tömve diákokkal.

Bár áldozatok árán is, míg ezen újításokat be nem hozzák, nem sok eredményt jósolunk a miniszter üdvös rendeletének és a kath. körök országos szövetsége lelkes munkálkodásának.

M—d Ö—n.

Szell lemondása.

Budapest, május 5. (Saját tud. táv.)

Mind pozitívabb formában beszélnek, hogy *Szell* kormányelnöksége nem sokáig húzódik. Utóda hír szerint *Andrássy* Gyula gróf lesz.

A főrendiház az obstrukció ellen.

A főrendiház május 12-iki ülésére készül valami. Mondják, hogy *Szell* Kál-

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Express-vonaton.

Irla: Contessa Margherita Galletti di Cadilhac.

Az express-vonat Brindisi felé robogott, már elhagyta Anconát és egy idő óta az Adriai-tenger mentén folytatta útját, amely nyugodtan nyaldosta sárga homokpartjait. A másik oldalon széles, végtelennak látszó tériők terültek el, de ez a két különböző látványt sem tudta lebilincselni a benn ülők figyelmét, kettő közülük pláne sakkozott.

Különböző nemzetiséghez tartoztak, és amint ráhajoltak a sakkáblára, szép kontrasztot képezett a két karakterisztikus fő. Az egyik, a barna haju, sötét, élénk szemű, nyugtalan természetű olasz az örökké mozgó törvényt képviselte, míg a másik, a szőkefürtű skót férfi, akinek világos szemei oly nyugodtan tekintettek a két játszámára, teljes mozdulatlanságával egészen ellentéte volt társának. A skót férfi egy húzást tett, de mikor észrevette, hogy társa a játék helyett hihetetlen gyorsasággal integet kezével ki az ablakon, csodálkozva nézett ki. Az a látvány, amely eléje tárult, óveken keresztül megmaradt az emlékében.

Egy fiatal, fehér ruhába öltözött leány állott lent, a fején és felső testén hosszú kék

kendő volt festői redőkbe összecsavarva, a feje pedig — Murillo sohasem találhatott volna méltóbb modellt Madonnájához. — Rózsás arcát a kendő alól kiszabadult aranybarna fürtök vették körül, kicsi kezével pedig csókot szórt az ablak felé, mialatt sötét szemei ragyogtak a boldogságtól.

— Ez az én kis nővérem volt — szólott az olasz magyarul, — kiszaladt a kerti allée végére, hogy köszönthessen engem. Kedves, öreg hely ez és ha a nővérem csinál valami jó partit, mégis idegen kézre fog jutni ez az ősi családi fészék. Ah, de bocsásson meg, hogy elhanyagoltam a játszámát. Hova is lépett utoljára?

De ugy látszik, hogy a skót is megfelekezett a játékról, mert felelet helyett kérdézősködni kezdett.

— Mit gondolsz, hozzám eljönne feleségül?

— Bizony ily rövid ismeretség után nem felelhetek helyette — válaszolta a másik nevetve. — Azt hiszem, hogy minden jó tulajdonság megvan önben mint sógorban, de habár a velem való ismeretségének ideje jóval meghaladja azt, amit a nővérem körében töltött, azért ez is csak 12 órát tesz ki.

— Nekem elég vagyonom van arra, hogy a feleségem eltarthassam, sőt talán az anyagi körülményeiken is segíhetnék, a családom pedig — tisztességes.

Az utolsó szó előtt egyszerre megállott, mintha nehezére esne kimondani azt.

— Szabad nevét tudnom? — kérdezte a másik elkomolyodva.

— A nevem Novar.

— Gróf vagy báró?

— Egyik se.

— Csak nemes?

— Az sem, csak Novar.

Az olasz arca komor lett. Még csak nem is nemes, pedig milyen előkelő a külseje! De az ő családjából nem köthetne senki házasságot egy ilyen egyszerű emberrel, még hogyha koldusok is. Kezdte azt hinni, hogy Novar tréfát űz vele, de a fiatal ember újra megszólalt:

— Két év múlva visszatérek Indiából. Ha a nővérem akkor még szabad és hajlandó elfogadni, tiszteletem teszem majd nála.

— Reméljük tehát, hogy maga épp oly mély benyomást tett reá, mint ő magára, — felelt Gallese Ugo gróf, az olasz, nevetve.

A skót meghajította a fejét, azután elejtették ezt a témát.

Az élénk színtűre festett vitorlájú halászbárkák a part felé közeledtek és a kis falu összes lakói kitódultak megérkezésüket várni.

Gallese Ugo gróf és a nővére is ott sétáltak a homokos talajon, de mert ez a látvány már nagyon megszokott volt előttük, egyébről beszélgettek.

mán a főrendek elé terjeszti jelentését, amelyet a főrendek nagy többsége tudomásul is venne a képviselőházzal szemben. Egyben, a törvényhozás másik házában bizalmat szavaztatnak Széll Kálmánnak és elítéltetnek a képviselőház obstrukcióját. Ilyenfajta kísérletet tett Bánffy is annak idején, de ő szemben találta a Nemzeti Kaszinót, míg most Széll Kálmán, mint a kaszinó eszköze, éppen a kaszinóban találja leghivebb támogatóit.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 5.

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.

Az ülés megnyitása után

Szöts Pál jegyző: Felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Ugron Gábor: A jegyzőkönyv hitelesítéséhez kér szót. Kifogásolja, hogy a jegyzőkönyv összeállított, összeragasztgatott papírszeletekből áll. Követeli, hogy e helytelen szokással hagyjanak fel s készítsenek formájában is rendes jegyzőkönyvet.

Elnök: Megjegyzi, hogy e szokás már egészen gyakorlattá vált. Immár harmincz éve folytatják ezt. A papírszeletek, impurumok, amelyekből a végleges példány leiratik. Kéri a Házat, hogy ne térjen el e gyakorlattól.

A Ház elfogadja az elnök indítványát, beleegyeznek abba, hogy a gyakorlat továbbra is megmaradjon és a jegyzőkönyvet hitelesíti.

Elnök: Következik

a miniszterelnök jelentésének

folytatolagos tárgyalása.

Várady Károly: A miniszterelnök jelentését rosszabbnak tartja még az osztrák szükségrendeletnél is. Szemére veti, hogy az országot belevitte a törvényenkívüli állapotba. A parlamentárizmus elvét is helytelenül magyarázza az ex-lexes miniszterelnök.

Endrey Gyula: Ex-lex Kálmán.

Várady Károly: Visszautasítandónak tartja a jelentést, nem fogadja el a Barta Ödön indítványát sem, hanem csatlakozik a Polonyi Géza indítványához.

Benedek János: Törvényeinkben világosan meg van magyarázva, hogy a kormány költségvetés, vagy felhatalmazás nélkül nem vezetheti tovább az államháztartást. De ha mégis teszi, akkor alkotmány és törvénytörés lesz. (Ugy van! a szélsőbalon. Széll Kálmán Hieronymival beszélget.)

Hol van a jog, törvény, igazság? A kormányelnök mint precedensre nem hivatkozhatik a Bánffy-féle obstrukció alkalmával törtétekre. A miniszterelnöknek szóval kellett volna napirend előtt megtenni jelentését. Mi gátolta ebben?

Egyszer történt meg, hogy egy miniszterelnök jelentésekkel próbált kormányozni, de bele is bukott, mert hiányzott belőle a morál.

Polonyi Géza: Mondjon le.

Benedek János: A miniszterelnök nem a saját akarata szerint, hanem akként cselekszik, mint egy automata.

Pozsgay Miklós: Bécsi automata.

Benedek János: Ha a miniszterelnök kellő tiszteletet akart volna magának szerezni a nemzet előtt, más jelentést kellett volna beterjeszteni és pedig fölfel: lemondását bejelenteni. (Zajos ugy van! a szélsőbalon.) Visszautasítja a jelentést és csatlakozik Polonyi indítványához. (Zajos helyeslés, éljenzés, taps a balon és szélsőbalon.)

Endrey Gyula: Széll Kálmán tisztelt képviselőtársa, amikor még felelős miniszterelnök volt (Zajos derűtség.) egy hármas ikret szült: a jog, törvény és igazságot. Sajnos, a tisztelt képviselőtársát a napokban súlyos csapás érte. Egyik legkedvesebb gyermeke: a törvény, zsenge négy éves korában, hosszas kinlódás után kiszünetelt. Miután pedig másik két testvérével egy szív, egy lélek volt, a másik két testvér: a jog és az igazság súlyos agóniába gyótródik. (Nagy tetszés.)

Polonyi Géza: Fekete-sárga lázban.

Endrey Gyula: Összehasonlítást tesz a mai és a Bánffy-féle ex-lex közt és rámutat arra, hogy Bánffyt mint hagyták a faképnél a szellemi és pénzarisztokraták a vonultak ki a Lloyd-klubból.

Pozsgay Miklós: Azért van két kapuja.

Endrey Gyula: Az ellenzék mai küzdelme sokkal jogosabb, mint az akkorié volt. Az ellenzék többször megadta a tisztelt képviselőtársának, Széll Kálmán volt alkotmányos miniszterelnöknek a kivezető fonalat. Neki nem kellett. Ajánlja utódjának, hogy vegye ezt tekintetbe, mert különben úgy jár, mint Széll Kálmán tisztelt képviselőtársa járt. (Tetszés.) Felolvassa Hieronyminek egy akkori beszédét, amelyben az ex-lexről nyilatkozik. (Tetszés.) Felmutat egy kis füzetet, amelyet a napokban

boldog-boldogtalannak osztogattak egész Magyarországon. Címe: »Mit mond Széll Kálmán a magyar nemzetnek. Elmondja egy igazmondó.« Ebben alighanem a pénteki beszéd lesz benne, amelyet senki sem hallott. (Derűtség.) Tovább olvassa Hieronymi beszédét, amelynek egyik része szószerint így hangzik: Az ex-lex alkotmányellenes.

Pozsgay Miklós: Hol van Hieronymi?

Polonyi Géza: Vajjon most is ez-e a véleménye.

Endrey Gyula: Ujoneozást, amint Magyarországon nem szabad teljesíteni, épen ugy nem szabad Ausztriában sem. Csakhogy ezt odaát nem tartják meg, hiába mondja azt Széll Kálmán képviselőtársa. Felmutat egy levelet, melyet Burg Dénes horgosi patikárus irt Barabás Bélának s amelyben bejelenti, hogy két szentesi legényt Ausztriában besoroztak. (Felkiáltások a szélsőbalon: No tessék!)

Alapkövetélteli ünnepély.

— A v.-olaszi plébánia templomnál. —

Nagyvárad-Olaszi plébánia temploma másfél évszázadon át szolgált a hit egyik erősségeül, Isten dicsőségére, míg az idő viszonyosságai miatt falai roskadásnak indultak. Ujabb javítási munkák csak rövid ideig biztosították volna csupán fennállását s ez okból b. e. dr. *Schlauch* Lőrincz bibornok O Eminenciájára elhatározta, hogy a régi helyére szebb, impozánsabb templomot emeltet egyik legnépesebb, legelőkelőbb plébániája híveinek lelki üdvére.

A végzéseiben kifürkészhetetlen isteni Gondviselés azonban az áldozatkész egyházfejedelmet elszólitotta egy szebb hazába, mielőtt megérte volna magasatos tervének kivitelét.

Az egyházmegye ügyeinek bölcs vezetői s az állam képviselői azonban módot találtak, hogy a b. e. bibornok végakarata mielőbb megvalósulást nyerjen s a várad-olaszi hívek forró vágya teljesedésbe menjen.

A kultuszminiszter az ifj. *Rimanóczy* Kálmán műépítész tervét felülvizsgáltatta, jóváhagyta s a költségekről akként gondoskodott, hogy az építési költségek nagyobb részét a bibornok O Eminenciájára által még életében letejt nagyobb összegből és az ő hagyatékából fedezik, de hozzájárul az építéshez a püspökség időközi jövedelme is.

— Kivel sakkoztál a vonaton a multkor, mikor hazajöttél? — kérdezte Gemma.

— Oh, egy különös skót uriemberrel, olyan komoly és előkelő volt!

— En nagyon szépnek találtam, egészen megfelelő kékszemeivel és aranyos szakállával annak a férfinak, akit én az ideálomnak képzelek.

— A benyomásaitok, ugy látszik, egyformák voltak. Már hallottam szerelemről első látásra, de a villám sebességénél gyorsabban érredt szerelemről még nem volt eddig fogalmam.

— Igazán nem értelek, — szólott a leány sértődötten. — Hát már szépnek sem találhatok valakit anélkül, hogy a szerelem vádjával ne illetné?

— O lett beléd szerelmes, — magyarázta Ugo — ugyannyira, hogy két év múlva eljön, téged feleségül kérni. És olyan komolyan mondta, hogy felteszem róla, hogy szavának áll.

— Micsoda gondolat! — kiáltott fel a leány, lehajva fejét, hogy elrejtse pirolását.

— De remélhetőleg már későn fog érkezni, — folytatta a fiatal ember. — Oh mennyi halat hoztak a halászok! — kiáltott fel, — menjünk közelebb!

De Gemma nem szeretett közelebből érintkezni a halászokkal, és amig fivére halakat vásárolt, ő rózsás arccal ábrándozott arról az idegenről, aki két év múlva eljön érte.

A Gallese-család az ebédnél ült; de habár az ezüst boros flakók ragyogtak, a bor (a gróf pinczejéből) savanyu volt bennük és ha az ezüst gyümölcskosarak tömve is voltak szőlővel, körtével és fügével, bizony nem is igen volt egyéb ennivalójuk. A gróf és grófnő fáradtaknak és betegeknek látszottak, kimerítette őket az a küzdelem, hogy a látszatot mindig fenntartsák. Ugo, aki valaha ragyogó szép férfi volt, kopott és elhagyatot lett, azok közé az egyének közé tartozott, akik egy lépést sem tesznek saját szükségletük beszerzése végett. Gemma szebb volt, mint valaha, de egy kissé komolyabb. Ugyanazt a fehér ruhát öltötte magára, amelyet ezelőtt két évvel viselt a fivére megérkezésekor. Most már sok helyen meg volt az stoppolva és szinte csoda, hogy kitarított még annyi sok mosás után, elég az hozzá, hogy még egy darabban állott és még mindig hatásos maradt. Az éles arczú zsémbes öreg grófné valami monológfélért tartott, amelyre senki se hallgatott, azután áttért arra a témára, amely többé-kevésbé mindnyájukat érdekelte.

— Ha elgondolom, hogy mennyi órán keresztül ültöttem, míg ennek a leánynak carrédoját elkészítettem, a legfeketébb hálátlanságnak tartom tőle, hogy visszautasította azt a kitűnő spótot, akit találtunk a számára. M r az én időmben ilyet nem tehattünk. Mi is lenne belőlem, ha magát vonakodtam volna

férjemül fogadni — fordult oda férjéhez élesen.

— Attól nem félttem — válaszolta amaz szeliden. — De ami Gemmát illeti, én nem szeretnék tőle olyan nagyon megszabadulni, mint maga. Igaz, hogy a helyzet nehéz és akkor vehetik ki a párnát a fejünk alól, amikor akarják, de azért te Gemma gondold meg jól a dolgot, a báró enged hat havi gondolkozási időt.

— Miért engedne? — kiáltott fel a grófné. — Hiszen minden más lány négykézláb hozzámenne. Ilyen párti mint ő, nem található mindennap.

— Hát akkor is itt van még Ugo, — ő fog majd vagyon miatt házasodni, a multkor is ajánlottak neki egy jó házasságot.

— Oh köszönöm! — kiáltott fel Ugo — egy olyan vén asszonyt — aki bátran anyám lehetne! Ennyire még én sem vagyok hajlandó magam a családemért feláldozni, — és a fiatal gróf türelmetlenül ugrott fel helyéről.

— Ha te nem áldozod fel magad, akkor miért tegyem én? — szólott Gemma és ezzel ő is felállott helyéről, aztán a régi kétéves kék kendőjét körül csavarva magán, kilépett a kertbe és a fisor felé lépdelt, melynek a végén a vasuti sinek húzódtak el.

— Ez a leány egészen bolondja a vonatoknak, — jegyezte meg az öreg grófné — mintha csak ezektől várna magának egy

A templom a régivel nagyobb arányu, ugy külsőleg, mint belső kiképzésében impozánsabb lesz.

Az építést ifj. *Rimanóczy* Kálmán kiváló műépítészünk pár nappal előbb megkezdte s az alapokat már kiásták s így elérkezett az idő az alapkövetételére, amely teljes egyházi pompával tegnap reggel ment végbe.

Már 7 óra után gyülekezett az előkelő közönség. A többek között ott voltak: *Toszt* Gyula min. tanácsos, *Sal* Ferencz kir. tanácsos, *Papp* Miklós kir. tanácsos pénzügyigazgató, *Nagy* Ignác, *Kovács* Béla, *Géczy* Lajos, dr. *Vucskics* Gyula plébános, *Frankó* Endre, *Papp* Imre, *Varró* Domokos a püspökségi uradalom tisztikara, id. *Rimanóczy* Kálmán, *Zsalik* Privat irg. r. lelkész, *Szacsavay* Akos, dr. *Imrik* Gusztáv, *Peiser* Károly, *Ferdényi* Olivér, *Török* László stb.

Ahol majd a főoltár fog állani, egy fehér fa kereszt volt a földbe állítva, előtte asztal a beszenteléshez szükséges kegyzerekkel, imaszámoly, továbbá egy fél köbméter nagyságu faragott terméskő koczká, melybe üreg volt kifaragva s mellette a kőfedőlap.

Pont 8 órakor megkondultak a harangok s megindult az olaszii plébánia épületből az egyházi körmenet, közbül *Radnai* Farkas felszentelt püspök teljes püspöki ornátusban.

Az előirt szertartások közben a püspök vizet szentelt s azzal megszentelte a leendő főoltár helyére állított fa keresztet, alapkövet s az alapköbe tették az üveg burát, az okmányok és a forgalomban levő arany, ezüst és nikkellal pénzekkel, az üreget megtöltötték tiszta homokkal s a kőlappal lefedték. A kőlapot cementvakolattal lezárták. Az alapkövet a szentély jobb oldalán a sarokfalba helyezték 3 és fél méter mélyen.

Az előirt imádságok és a Mindenszentek litániájának elmondása után a püspök beszentelte az összes alapödröket, az oldal oltárok helyét s rövid ima után a körmenet visszatért a plébániára.

Az alapkö beszentelésénél *Fetszer* Antal kanonok, *Dencs* János tb. kanonok, esperes-plébános, *Szemethy* Géza pápai kamarás, titkár, *Mayer* Antal pápai tb. káplán, szentszéki jegyző, *Makucz* Ernő zárdalelkész, *Brém* Lőrincz actuarius, *Serly* Viktor, *Kovács* József

káplánok és több növendékpap segédkeztek *Radnai* püspöknek.

A jelen voltak legtöbbje az alapba bocsátott kőből levonult s kalapácsütéseket tettek az alapköre, a szokásos jelmondatokkal. *Toszt* Gyula min. tanácsos: Isten dicsőségére; a haza jólétére és a nagyváradi hívek üdvére. — *Papp* Miklós kir. tan.: A hívek ájtatos érzésének emelésére, Isten dicsőségére. — Ifj. *Rimanóczy* Kálmán a templom építője: Gyöngye emberi munkánkat Isten akaratának felajánlva, legyen e szent hajlék szilárd alkotás; de majdan ha e falaknak tömeceit szétbomlasztja a mulandóság: fokozottabb mérvben áradjon szét és örökké ragyogjon a keresztényi hit, remény és szeretet!

Kalapácsütéseket tettek még: *Sal* Ferencz, dr. *Vucskics* Gyula, *Géczy* Lajos, *Papp* Imre, *Varró* Domokos, *May* Sándor, *Kovács* Béla, id. *Rimanóczy* Kálmán, *Tölczel* Lajos, *Jancsó* Dezső, *Peiser* Károly, *Géczy* Géza, *Bunyitay* Imre, *Buzási* József stb.

Az alapköbe helyezett pergamenten a következő szöveg volt írva:

Az Urnak 1903-ik esztendejében május 5-én, XIII. Leó pápa, I. Ferencz József apost. király, Dr. *Wlassics* Gyula kultuszminiszter, püspöki széküresedés alatt *Vinkler* József v. püspök nagyprépost káptalani helynöksége, — *Dencs* János tb. kanonok alesperes plébánossága idején — az építési bizottság elnöke, *Bányavölgyi* *Toszt* Gyula min. tanácsos, vallásalap igazgatója és a püspöki javadalomnak világi gondnoka, *Fetszer* Antal apátkanonok, irodaigazgató, *Sal* Ferencz kir. tanácsos, a plébánia gondnoka, *Géczy* Lajos püspökségi főtitkár, *Kovács* Béla urad. ügyvéd, *Varró* Domokos mérnök, az államépítészeti hivatal főnöke, *Peiser* Károly urad. mérnök, *Rimanóczy* Kálmán építész — a püspökségi kegyuraság alatt álló várad-olaszii plébániatemplom ezen alapkövét, a múlt év július 10-én elhunyt Dr. *Schlauch* Lőrincz Sz. Jeromosról nevezett presbyter bibornok, nagyváradi püspök hagyatékából és a püspökségi uradalom költségén a Sz. Lélek tiszteletére emelendő templom ezen alapkövét elhelyezte és megáldotta *Radnai* Farkas európai felsz. püspök, székesegyházi főesperes a nagyváradi káptalan kanonokja és az üresedésben levő püspökségnek káptalani gondnoka.

Isten dicsőségére, a B. Sz. Mária, Szent László és Mindenszentek tiszteletére.

*

spóso-t. — Mindazáltal a leány elmenetele nem okozott nagyobb feltűnést. A kis falucska összes szennázóját a halászbárkák beérkezése és a vonatok elrobogásai képezték s minthogy az ebédől ablakából végig lehetett látni a farsoron a sinekig, ezt a sétat a leány kíséret nélkül is elvégezhette egyedül.

Senki sem gyanította, mily izgatottan ment ma a leány a vasúti vágányok felé. Epen ma volt két éve annak, hogy keresztülrobogott itt a bűbajos idegen. Es Gemma tudta, érezte, hogy vissza kell térnie, hiszen álmaiban oly sokszor megjelent előtte, minden egyes alkalommal megszépülve, szinte átszellemült, ragyogó arczzal. Ma azonban nem az expressz-vonatot várta a leány, amely zakatolva keresztülrobog a kis állomáson, hanem a lassu, kényelmes személyvonatot, amely minden egyes állomáson megáll, még az egyszerű kis falu fából épült bódéja előtt is.

A személyvonat lassan dőczögött előre, a leány lázas izgatottsággal vegyes aggodalommal várta be. Érezte, hogy ha csalódik várakozásában, nem lesz ereje helyén maradni és összeesik. A gép elhaladt és fekete gomolygó füstöt hagyott maga után, de ott — a legelső kocsi-ban egy kékszemű, aranyszőke szakállu férfi állott az ablak előtt és mohón nézett ki a szabadba.

A komoly, mogorva arcz százszorosan megszipált, mikor mosolyogva nézett a leányra, aki nagy elragadtatásban egy csókot dobott

feléje. Azután leemelte a kalapját és mindaddig kihajolva maradt az ablakon, amíg a leányt csak láthatta.

Gemma pedig ragyogó mosolylyal rontott be az ásitozó társasághoz.

— Láttam a spóso-mat — kiáltotta vidáman. — Azt, akire már két év óta várok, mindjárt itt lesz! Oh, és azután vége van minden nyomoruságunknak, mert ő bizonyára egy angol lord és kisegít minden bajainkból.

— Megőrült ez a leány! — kiáltott fel az öreg gróf, míg az öreg grófné életében először szinte megnémult.

— Per Bacco! — kiáltott fel Ugo — az a skóciai megtartotta a szavát és eljött, erre vártál hát annyi időn keresztül, te alattomos leány!?

A szülők ámulva néztek egyik gyermekük-ről a másikra, míg végre Ugo mindent megmagyarázott nekik. Alig végezte be mondókáját, mikor a Novar alakja látható lett a farsorban.

Egyenesen az öreg szülők felé tartott és mikor elébük ért, mély meghajlással csak ennyit mondott:

— Azért jöttem, hogy feleségül kérjem a leányukat!

—————

Az alapköbe tétetett egy db. 20 koronás arany; egy db. 10 koronás arany; egy 5 koronás ezüst; egy 2 koronás ezüst; egy 1 koronás ezüst; egy 20 filléres nikkell; egy 10 filléres nikkell; egy 2 filléres nikkell és egy 1 filléres nikkell; továbbá egy érem a nemzet 13 vértanuja 25. évi gyászemlékére 1874. okt. 6. 1848. márcz. 15-én Szabadság! Egyenlőség! Testvériség! egy db ezüst forintos tallér 1869; egy db. ezüst korona; Az ezer éves Magyarország emlékére 1896. és a »Tiszántul« napilapnak 1903. május 5. száma.

*

A templom építése most már gyorsan halad s még ez évben tető alá kerül. A jövő év tavaszán pedig teljesen elkészülve, az ünneplés felszentelés után, melyet Pünkösdre terveznek, hirdetni fogja Isten végtelen dicsőségét.

UJDONSAGOK.

Nagyvárad Püspökfürdő-Féliczfürdő.

		Személyvonat							
Nagyvárad-Vásártér	érk.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54	
V.-Velenze	érk.	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10	
Rontó	érk.	8.02	10.14	—	2.38	5.09	7.11	9.29	
Püspökfürdő	érk.	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.34	
Féliczfürdő	érk.	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.51	

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad.

		Személyvonat							
Féliczfürdő	ind.	8.30	10.42	—	3.—	5.34	7.20	9.53	
Rontó	ind.	8.37	10.49	—	3.05	5.41	7.25	10.00	
Püsp. fürdő	ind.	8.48	11.00	—	3.11	5.51	7.31	—	
V.-Velenze	érk.	9.04	11.16	—	3.27	6.07	7.47	10.12	
Nagyvárad-Vásártér	ind.	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	18.05	10.30	

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.50 perzig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

TAJEKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva mind a vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8—5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 8—6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **Gyászmise Lajcsák püspökért.** Tegnap a helybeli kapuczinus templomban Várad egyik nagy püspökének *Lajcsák* Ferencznek, a zárdá egyik nagy jóltevőjének halála évfordulóján gyászistentiszteletet tartottak. A szent misét *Palotay* László praelátus végezte teljes segédlettel. A requiemen jelen voltak: *Fetszer* Antal apátkanonok, dr. *Szemethy* Géza, *Mayer* Antal, *Brém* Lőrincz, *Szabó* János, *Makucz* Ernő, a várad-újvárosi népiskola tantestülete növendékeivel, az Orsolya-zárda és a Szent József-intézet növendékei, a kapuczinus zárdá tagjai *Kledorfer* Lambert házfőnök élén.

* **Kinevezések a gyermekmenhelyhez.** A belügyminiszter a Nagyvárad városi gyermekmenhely igazgató főorvosává dr. *Rácz* Ödön orvost, ki eddig ideiglenesen működött e minőségben és *Szondy* Vilmost ellenőrré kinevezte.

* **Károly Irén kitüntetés.** Az országos matematikai és fizikai Egyesület a napokban tartotta közgyűlését Budapesten, melyen dr. *Károly* Irén, a premontrei rend kitűnő fizika tanára is résztvett. A tisztujítás alkalmával a közgyűlés a fizikai osztály alelnökét egyhangilag Dr. *Károly* Irént választotta meg, mi nagy kitüntetés számba megy, a mennyiben az Egyesület tagjai legnagyobbbrészt egyetemi tanárok és híresszaktudósok. *Károly* Irén e ki-

tüntetésének őszintén örül Nagyvárad társadalma; szaktudományának és fáradhatatlan, önzetlen működésének városunk törvényhatósága nagy hasznát vette és veszi különösen a villamos világítás létesítése körül.

* A római zarándokok itthon. Nagy és fáradságos ut tapasztalataival gazdagodva, hazaérkeztek a legutolsó római magyar zarándoklat tagjai. Nagyváradról tudvalevőleg Grócz Béla apátkanonok és Pálffy Béla hittanár, lapunk segédszerkesztője vettek részt a zarándoklatban. Grócz Béla már tegnapelőtt, Pálffy Béla pedig tegnap érkeztek haza utjokból.

* A villamos világítás kiépítése. A villamos világítás berendezése, az utcai vezeték oszlopainak felállítása erősen halad. Tegnap Hollós József műszaki tanácsos és Medgyes, a Ganz-gyár főmérnökének közbejöttével tanácskozott a villamos mű építésére felügyelő bizottság. Érkeztek a posta-távirda igazgatóság szakközegével s annak eredménytel felterjesztésben kéri a minisztert, hogy engedje meg, miként a villamos kábel vezeték a Fő-utcán azon oldalon is vezethetők legyenek, közvetlenül a falak mellett, ahol a telefon kábel van vezetve. Elhatározták továbbá, hogy a Káptalan-soron és Múzeum-uton a már felállított faárbócok helyett diszesebb vasoszlopok lesznek. A hol sűrű lombbal bíró fák vannak, a lámpákat magasabb oszlopokra helyezik. A villamos telepen a 2-ik kut kiépítését ezuttal függőben hagyják s akkor építik ki, ha annak szüksége mutatkozik.

* A sárkány. Itt van a tavasz. Az utcákon megjelent a sárkány. A sárkányozás a gyermektársadalom legszociálisabb játéka és a legszebb is. Ebből a szép játékból pedig nem nagyon jut ki a bérházakban nevelkedett gazdag emberek szegény gyermekeinek, hanem inkább a kisebb utcák szegény lakóinak gyermekei mulatoznak a sárkánnyal, amely szelős nyári napokon nagy számban és mindenféle színekben reptül föl a magasba, a felhők közé, ahová elszállnak a gyermekálmok és ábrándok éppen úgy, mint a méia, bubánatos szerelmi sóhajok.

* Kurucz-ünnepély. A nagyváradai jogakadémia ifjusága, mint már többször jeleztük, f. hó 10-én vasárnap d. e. 11 órakor II. Rákóczy Ferencnek, a magyar szabadság e daliás védelmezője idegen földben pihenő hamvainak hazahozatala, és az édes hazai földre való elhelyezése elősegítésére, a prém. r. főgymnasium dísztermében Kurucz-ünnepélyt rendez. Eltekintve a remekül összeállított programtól, különösen a kitűzött hazafias cél támogatása remélünk engedi, hogy városunk hazafias közönsége a kegyelet e valóban szép ünnepén, mely mint azt az előadandó számok is mutatják — semmiféle pártpolitikai tekintetnek nem szolgálván, semmiféle néven nevezhető tüntetést nem rejt magában, tömegesen fog megjelenni. Akik tévedésből nem kaptak meghívót és arra igényt tartanak, sziveskedjenek akár szóval akár írásban Szolcsányi Béla olvasóköri elnökhöz fordulni, ki a legnagyobb készséggel fogja e mulasztást helyre hozni. Belépti díj: Ülőhely 2 korona. Allóhely 1 korona.

* Képviselők az eskütéri hidon. Nagy derűtséget keltett, hogy Láng Lajos meghívta az ellenzék vezérleírtaikat az eskütérihid teherpróbájához.

— Jó helyet kapunk? fordult a miniszterhez H. képviselő.

— Ti kaptátok a hid közepét, válaszolta a miniszter. Csak jertek minél többen.

— Nem megyünk avatkozott a beszédbe Kubik Béla. Ha te, kegyelmes uram olyan meleg szeretettel invitálsz, alig marad ember, aki ellenetek obstruáljon a teherpróba után.

* A szegény-orvosi állások rendszeresítése. Domokos Károly törvényhatósági bizottsági tag már régebben azon indítványt terjesztette Nagyvárad város közgyűléséhez, hogy a szegény lakosság gyógykezelésének ellátása végett minden városrészben szegény-orvosi állásokat rendszeresítsenek. Ugy a város főorvosa, mint a főszámvevő helyeslik az indítványt, akként, hogy a szegényorvosok a halottkémlést is teljesítsék s a város az ezért fizetett összeggel járuljon a szegényorvosok díjazásához, míg a többi fizetést az állam vegye át az országos betegápolási alap terhére. A pénzügyi és gazdasági szakbizottság az indítványt a szervezeti szabályzat módosítására küldött bizottságnak adta ki, hogy annak keretében gondoskodjék a szegény orvosi állásokról; addig is azonban felir a belügyminiszterhez, hogy a szegényorvosok díjazását az országos betegápolási alap terhére vegye át. Legalább tájékozva lesz a város, hogy miből fedezi az új állásokat.

* Huszonhárom új házhely. Ländler Ferenc vállalkozó, mint már irtuk, azon kérelemmel fordult Nagyvárad városához, hogy a Holdvilág-utcán levő óriási kertet, amely korábban Olteánu g. kath. püspök tulajdona volt, — parcellázhassa s házhelyektől eladhassa, illetve 23 házat építsen a területre. Egy új utcát nyitna a területen s kérte, hogy az utcát a város lássa el világítással, vízvezetékekkel s a kocsitát burkoltassa ki, míg a gyalogjárókhöz 6 ingyen adná a beton műkövet. A pénzügyi és gazdasági szakbizottság tegnap tárgyalta a kérelmet, amelynek nagy részét teljesíthetőnek tartja a város; az új utcán elkészíteti a villamvilágítást, vízvezetékét s körzskavicssal feltölteti a kosi utat, de már kövezésbe nem megy bele, azon helyes és igaz elvből indulva ki, hogy igen sok régi utcáját nem tudta még kövezéssel ellátni, tehát nem volna éltányos most keletkező új utcákat előnyben részesíteni.

* A vámkezelés felügyelete. A vámpanama nagyon megérlette, hogy Nagyvárad városa új rendet hozzon be a vámok kezelésénél. Az új szabályzatot már letárgyalják a különböző bizottságok. A fő vámfelügyeletet a pénzügyi tanácsnoktól átadják Komlóssy József gazdasági tanácsnoknak, aki erélyes kézzel lát hozzá, hogy rend legyen a vámok kezelésénél s ne forduljanak elő olyan visszaélések, mint a múltban. A szigorú pontos felügyelet azonban rendkívüli munkával és fáradtsággal jár s ezt méltányolta a pénzügyi és gazdasági szakbizottság, midőn tegnapi ülésén elhatározta, hogy a vámok felügyeletéért a gazdasági tanácsnoknak évi 1000 korona tiszteletdíjat hoz javaslatba a közgyűlés előtt.

* Hűtlen szakácsnő. Hamza Juli belényesi születésű 37 éves szakácsné, ki legutóbb Szántó Lajos városi közgyűmánál volt szolgálatban, gazdájának és asszonyának távollétét felhasználva, e hó 2-ika és 4-ike közti időben gazdája íróasztalát felfeszítette, abból 45 kor. készpénzt, 4 emlékérmét és a forgó pisztolyban volt töltényeket kilopta és megszökött. A tegnapelőtt hazaérkezett káros panaszára a rendőrség tegnap megkereste a belényesi csendőrséget, amely a tolvaj nőt el is fogta. A pénzből csak néhány fillért találtak nála valamint az elzálogosított emlékérméknek csak a zálogjegyeit. A tolvajszakácsnőt ma kíséri Nagyváradra a csendőrség.

* A Visontai—Barta-affér. Az a lovagias ügy, mely a képviselőház szombati ülésének egy incidense kapcsán Visontai Soma és Barta Odön képviselők közt felmerült s melyben a segédek már a kardpárbaj feltételeit is megállapították: ma sem intéződött még el és lehet, hogy egy-két hétig is belétart, amíg az ügyet végleg elintézik. Barta Odönt ugyanis

ügyvédi hivatása Mármaroszigetre szolitotta, ahol egy nagy hegyvidéki uzsorapörben védőként szerepel. Ez a végtárgyalás esetleg két hétig is eltart s Barta mindvégig ott kénytelen maradni. Így aztán a párbajt csak akkor fogják megvívni, ha e végtárgyalás befejeztével Barta ismét Pestre jön. A segédek addig fel is függesztették az ügy végleges elintézését.

* A vörös kakas. Május elsején hajnalhasadáskor veres kakas szállott Medgyesi József, Bácsfalu község bírójának a háza tetéjére. Egyszerre gyuladt ki a háza is, meg a pajtája is és az álmából felriasztott bíró hiába futkosott segítségért, még anyyi ember sem volt, aki a kisbírók által kivonszolt fecskendőt huzta volna. A lakosság a kerítés mögül nézte a pusztító tüzet és csak akkor kezdtek kiabálni, mikor a hirtelen keletkezett szél a szomszékok házára is átvitte a tüzet s egyszerre több ház állott lángokban. A lakosság gyűlöli Medgyesit, akit januárban ültetett a főszolgabíró a nyakukra, ezért kárörvendőnek nézték a pusztulását, aminek az lett a következménye, hogy 110 lakóház és sok gazdasági épület égett le. A lakosság kára különösen lábasjóságokban igen nagy. Ha csak a bíró háza pusztult volna el, sohasem tudták volna meg, hogy ki volt a gyújtogató, de azután néhány elkeseredett károsult, aki tudott a bíró ellen készülő merényletről, kivallották, hogy a gyújtogató Resner Mihály odavaló lakos volt, aki ugyan haragudott a bíróra azért, mert nem 6 lett ismét csősznek felfogadva. A letartóztatott gyújtogató azonban azt vallotta, hogy őtet Fodor Gáspár, a volt bíró és ennek sógora, Méhes Bálint biztatták fel arra, hogy a bíró házat felgyújtsa, azt ígérték neki, hogy akkor őtet választják meg hegypászornak, amibe a bírónak nincs beleszólása. Resner vallomása alapján letartóztatták Fodort is, meg Méhest is és a lakosság átkozódása között kísérték el őket a törvényszékhez.

EGYESÜLETEK.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter a belényesi vadásztársulat alapszabályait jóváhagyta.

MULATSAG.

Első táncmulatság a fürdőben. A virágfakasztó tavasz csak most kezdi igazában bontogatni szárnyát. Bár egyszer-máskor kissé hűvösebbre fordul az idő, a napnak melegítő hatása egyre fokozódik. Sokan keresik fel a Püspökfürdőt, melyet az új kezelés mintaszerűen átalakított. A szezonban már annyira benne vagyunk, hogy a legközelebbi szombaton táncmulatság is lesz a Püspökfürdőben. Mintegy negyven előkelő család, élén Bary József táblabíró és nejevel szombaton délután zártkörű mulatságot rendez. A tánc, melyre a kibocsátott meghívók belépti jegyül szolgálnak, 6 órakor kezdődik. A kirándulókat éjféltkor külön vonat hozza be Nagyváradra.

Igazságszolgáltatás.

A falu réme.

Czirle Kracsun, a remeczi óriás mész felismeretes réme volt a környékbeli faluknak. A környék leányai, legényei közül aligha akadt volna valaki, a ki kívánta volna a véle való találkozást ott kőnn a vadon irtatlan zugaiban, ahol hetekig bujdokolt egy-egy furfargos rablás vagy tolvajlás után.

Elvetemedett, társtalan, czimborátlan tolvaj, szinte kuriozum a maga nemében. Erdőjáró, magányos ember, aki lopott, rablott hol-

mikből tengette az életét. Összesen mintegy 20 kisebb-nagyobb tolvajlás miatt került legtöbb a büntető bíróság elé. Legtöbbnyire élelmi szereket lopott a szálás mőcz; baromfiakat meg tavaszi gidát, bárányt kőnn a pásztoroktól.

Sokáig nem sikerült a félelmes tolvajnak nyomára jönni, mert aki látta is elkerülte, nehogy elbúcsúztassa Czirle Kracsun az árnyékvilágból.

Végre aztán a tömeges feljelentések alapján utána vetették magukat a csendőrök s tegnap már a büntető bíróság előtt tagadta le kalandos élményeit, melyeket egész sereg tanu mesélgetett el.

A beigazolt lopásokért 6 hónapi börtönnel büntették a félelmes tolvajt.

Ügyvédek felfüggesztése. A szabadkai ügyvédi kamara közölte, hogy dr. **Mamusich** Bódog szabadkai ügyvédet a kamara fegyelmi bírósága az 1887: XXVIII. t. cz. 4. §-ának d) pontja alapján az ok megszűntéig, az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztette.

TANUGY.

Osztályvizsgálatok a főreáliskolában.

A nagyváradi áll. főreáliskola VIII. oszt. tanulónak évvégi osztályvizsgálatai következő sorrendben fognak lefolyni:

- Máj: 8-án bölcsészet, ábrázoló geometria,
 > 9-én magyar és német nyelv,
 > 11-én francia ny., történet, latin ny.,
 > 12-én mennyiségtan, természettan,
 > 13-án hittan és torna.

Az igazgatóság.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szerda: Bob herczeg.

Csütörtök: Bob herczeg.

Péntek: Bob herczeg.

Szombat: Bob herczeg.

Vasárnap: d. u. Katalin, este: II. Rákóczy Ferencz fogsága.

Henschel fuvaros.

Borzongott a közönség háta, az utolsó felvonás közben néhány hölgy jobbnak is látta a borzalmas jelenetek elől megszökni, de azért, a kinek az idegei kibirták, az élvezett. Igazán borzalmas művészet volt az, amit **Keszler** tegnap produkált. Rémdráma a Henschel fuvaros, de művész kezében lehet belőle értékes atakítást csinálni; ezt bizonyította be Keszler azzal, hogy a borzalmason is áttűrtette az igazságot. Csupa természetesség volt minden szava, minden hangja, minden mozdulata; néhol szinte meglepett, annyira ösztönszerűnek látszott a játéka.

Nemcsak ő, hanem az összes szereplők is hozzájárultak az est sikeréhez. **K. Kápolnai** Juliska és **E. Kovács** Mariska a fő női szerepekben, **Bognár**, **Szarvasi** és **Krasznay** pedig három kisebb polgár tipikus szerepében nyújtottak igen elismerésre méltó alakítást. **Szathmáry** ne lépjen fel komoly szerepben; bajosan lehet komolyan venni.

Bob herczeg. A Bob-herczeg előreláthatóan egy kis Bob látat hoz a szezon utolsó napjaira s esetleg kevés lesz az a négy este, melyet egyelőre a híres operettel lefoglaltattak. Már tegnap nagyon sok levél és telefonkérés jött vidékről színházi jegyek érdekében. A mai bemutató előadásra pedig már alig lehet jegyet kapni.

Pénteken este már Parlagi Kornélia fogja György herczegét játszani, Annet viszont Haller Irma veszi át, Bérczy Gyula, ki Pomponius pompás, hálás szerepét játssza, minden estére egy halom mulatságos lokális kuplót tartogat.

Itt először.

A budapesti Népszínházban egymásután 100 előadást ért.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 224.

Pótbéret 12 sz.

Ma szerdán, 1903. május 6-án:

BOB HERCZEG.

Operette.

S Z E M É L Y E K:

A királynő — — — — — T. Pogány Janka
 György herczeg, a fia (Bob herczeg) — — — — — Haller Irma
 Victória, herczegnő — — — — — Agnelly Irén
 Lord Lancaster, gárda kapitány — — — — — Békefi Lajos
 Pomponius, a herczeg nevelője — — — — — Bérczy Gyula
 Hopmester — — — — — Szathmáry Arpád
 Tom bátya — — — — — Perényi József
 Plumpudding, borbély — — — — — Horvát Kálmán
 Annie, Tom leánya — — — — — Parlagi Kornélia
 Testőrhadnagy — — — — — Deésy Alfréd
 Tánczmester — — — — — Sziklai Miklós

HELYEK: Nagypáholy 7 fr. földszinti és első emeleti páholy 6 fr. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsölyg 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr., Tamlászek, 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 30 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színpad 10 kr.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap csütörtökön, május 7-én:

Bob herczeg.

Operette.

NYILTTER.

Szabott árak!

China-ezüstgyári raktár

Nagyvárad, Bémer-tér.

Ajánlja a most érkezett, 1903. évi mutatékban dusan felszerelt raktárát, u. m. étszerek, asztalterítékek, gyertya- és karos gyertyatartók, tálcák, asztal- és gyümölcsállványok, disztárgyak művészies kivitelben. Nászajándékok, verseny és jubileumra alkalmi tárgyak stb. Vendéglő-, szálloda- és kávéházberendezések a legszolidabb kivitelben.

Angol és francia china-ezüst GYÜRÜK egyedüli elárúsítója Bihar-, Hajdumegye és Erdély részére nagyban és kicsinyben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

TAVIRATOK.

Királyunk és Stefánia.

Bécs, május 5. (Saj. tud. távir.) A belga lapok nagy elégtételnek tekintik, hogy királyunk gróf Lónyainét meglátogatta Bécsben, azzal a durva meghurczolatással szemben, melylyel atyja leányát elutasította magától.

A képviselőházból.

Budapest, máj. 5. (Saj. tud. táv.) **Endrey** csatlakozik **Polonyi** Géza indítványához. Ezután br. **Fejérváry** Géza honvédelmi miniszter válaszol **Váradi** képviselő interpellációjára az önkéntesi jog kiterjesztése dolgában. A miniszter válaszában rámutat a törvényre, mely előírja, hogy csakis érettségi bizonyítvánnyal bíró ifjak lehetnek önkéntesek, tehát **Ragályi** azért nem lehet még önkéntes, mert érettségi vizsga előtt áll.

Egyebekben pedig igéri a miniszter, hogy a véderő javaslatok tárgyalásakor az önkéntesi törvények revíziójánál méltányosabban határozzák meg az önkéntesi jogosultságot.

Váradi nem veszi tudomásul a miniszter válaszát, azzal az indokolással, hogy ő az alkotmányos miniszterhez intézte interpellációját s arra egyik képviselőtársa nem válaszolhat.

Ragulics közbekiált, hogy lehet beszélni ilyen számárságot.

Elnök: Hogyan mondta kérem?

Ragulics: Nem tudom bizonyosan, hogy butaságot vagy számárságot mondtam. (Nagy derűtség.)

Elnök: Ragulicsot rendreutasítja.

Somogy megye az önálló hadseregért.

Budapest, május 5. (Saját tud. táv.) Somogyvármegye közgyűlésén **Nessi** Pál orsz. képviselő indítványozta, hogy a törvényhatóság irjon fel a képviselőházhhoz az önálló magyar hadsereg érdekében. **Mor** Gyula alispán ellenindítványt tett, melyre csak 20-an szavaztak. A **Nessi** indítványát 95 szóval elfogadták s elhatározták, hogy felirnak a képviselőházhhoz az önálló magyar hadsereg érdekében.

Forrongó Balkán.

Konstantinápoly, május 5. Az itt küszöbön álló merényletekről szóló hírek eddig nem nyertek újabb megerősítést. Török részről mindamelllett még fokozták az óvintézkedéseket, különösen a kertészek ellenében, kik majdnem kizárólag bolgárok és nagy területeket kultiválnak a városban és azon kívül, e szerint kétségkívül jó alkalmuk volna dinamit becsempészésére és elrejtésére. Az orosz nagykövetség ellen tervezett merényletről szóló hírek szintén ellenőrizhetetlenek és nem valószínűbbek a többi híreszteléseknél.

Konstantinápoly, május 5. Egy újabb pristinaí hírt megczáfolja az előbbi jelentéseket, hogy a lumézek és az ipeki albánok egy része elfogadta a reformokat és ellenkezőleg azt jelenti, hogy számos törzs bessát kötött a reformok ellen, a mi az üszkübi vilajetben előreláthatólag kiélesíti a helyzetet. Ez a hír azonban

ellentmondásban van a török adatokkal és a bizalomteljes hangulattal és megerősítésre szorul. Hire jár, hogy az üszkübi vilajetben az albánok meggyilkoltak egy török tábornokot. Megerősítést ez a hír sem nyer. (M. T. I.)

Konstantinápoly, május 5. Az utolsó konzuli jelentések a közbiztossági közegeknek és a csapatoknak a szalonikii események alkalmával tanusított magatartásáról egybehangzólag megerősítik, hogy az általában véve kielégítő volt. Szörványos eseteket a rendkívüli körülmények kimentenek. Az egyetlen súlyos eset úgy látszik, két gyermek megölése, a kiknél dinamitot találtak. Egyetlen konzuli jelentés sem közöl bizonyos adatokat a két fél veszteségeiről. A törökök most kijelentik, hogy a halottak száma mindkét részen nem több ötvennél. (M. T. I.)

Konstantinápoly, május 5. Novibazár környékét török csapatok tartják megszállva. A lakosság magatartása mindinkább fenyegető.

Szabadelvű képviselő lemondása.

Budapest, május 5. (Saját tud. táv.) *Ováry* Ferencz kormánypárti képviselő lemondott mandátumáról. Választóihoz intézett nyilatkozatában kijelenti, hogy nem támogathatja azt a kormányt, mely az önálló magyar hadsereg ellen dolgozik. *Ováry* lemondása a pártban óriási konsternációt szült, míg kerületében nagy helyesléssel találkozott s egyhangu megválasztatása bizonyos.

A berlini földrajzi társaság jubileuma.

Berlin, május 5. A földrajzi társaság ma ünnepelte fennállásának 75 éves jubileumát. Stuet dr. közoktatásügyi miniszter, valamint bel- és külföldi vendégek jelenlétében. Az ambrozói hercegnek odaitették a nagy arany fűlemile-érmét, a kis arany fűlemile-érmét pedig Sperdrupnak itélték. A diszlakomán Süss bécsi tanár átnyújtotta Richthofen tanár elnöknek 70-ik születésnapja alkalmából, a melyet egyidejűleg ünnepeltek meg, a bécsi földrajzi társaság által neki ítelt bányász-érmét. (M. T. I.)

S z t r á j k.

Glasgow, május 5. A gép-építőmunkások sztrájkja folyton terjed. A munkások vonakodnak bizottságaik utasításait követni. Ezért azt hiszik, hogy attól függ, hogy meddig fog tartani a sztrájk, vajjon a londoni sztrájk-bizottság beszünteti-e a sztrájkolók segítségét azért, mivel azok a bizottság rendelkezéseit nem követik. (M. T. I.)

Az ex-lexről a Reichsratban.

Bécs, május 5. (Saját tud. táv.) A Reichsratban Schönerer képviselő interpelláció tárgyává tette a magyar törvénytelen állapotokat, mire *Körber* azt válaszolta, hogy a magyar ex-lex nem érinti Ausztria érdekeit és joga sincs Ausztriának Magyarország dolgába bele szólni. Magyarország sem törődik Ausztria hasonló helyzeteivel. Csak abban az esetben lehetne szó közbelépésről, ha az ex-lex Ausztria érdekeit is érintené. Biatini interpellációjára pedig a horvát zavargásokra vonatkozólag azt válaszolja *Körber*, hogy az nem tartozik Ausztriához.

Vilmos császár a monte-cassinói apátságban.

Róma, május 5. Vilmos császár, Viktor Emánuel király, a német trónörökös, Eitel Frigyes herceg, az aostai, génuai és abruzóói hercegek és a turini gróf ma reggel a közönség élénk ovációi között elutaztak a Monte-Cassino-apátság meglátogatására. A látogatás magánjellegű. (M. T. I.)

Ujabb expedíció.

Göteborg, május 5. Mint a Handels-Tidning című lap jelenti, Svédországban most expedíciót készítenek elő Nordenskjöld délsarki expedíciójának föl kutatására. A mentő expedíciót akkor küldik ki, ha a napokban a Falkland-szigetéről Buenos-Ayresbe vagy Monte-Videoba várt hajók semmi hírt sem hoznak a Nordenskjöld-expedícióról. Azt várják, hogy a kormány az expedícióhoz szükséges összeg fedezésére a parlament elé törvényjavaslatot fog terjeszteni. (M. T. I.)

Lujza hercegasszony leánya.

Lindau, május 5. (Saj. tud. távir.) Lujza hercegasszonyon rendkívül nagyfokú izgatottság vett erőt lebetegedése előtt. *Aliz* toskánai hercegnő volt mindvégig mellette. Az újszülött leánykát *Anna*, *Monika*, *Piá*-nak keresztelik.

Horvát tárgyalások

Zágráb, május 5. A horvát regnikoláris küldöttség ma délelőtt 10 órakor ülést tartott, a melyen a bizottság összes tagjai, a kormány részéről Khun-Hederváry gróf bán, valamint Gyurgyevics Vasó tartománygyűlési elnök voltak jelen. Eggersdorfer előadó a küldöttség legutóbbi határozatának megfelelő válaszcímre. Urbanics dr. néhány módosítást indítványozott, a melyeket elfogadtak. A küldöttség holnap 10 órakor újból ülést tart. (M. T. I.)

Az angol király köszönete.

Páris, május 5. Loubet elnök az angol királytól a következő táviratot kapta:

„Cherbourg. Mielőtt elhagyom Franciaország területét, még egyszer legmelegebb köszönetemet óhajtanám kifejezni önnek azért a barátságos fogadásért, amelyben ön, az ön kormánya és az ön népe engem Franciaországban és Párisban való tartózkodásom idején részesítettek. Ennek emléke soha el nem tűnik szívemből.“

Az angol felsőlházból.

London, május 4. A ház Kinlock ezredes ügyét tárgyalta, akit fölmentettek volt az első testőrgrenátos zászlóalj parancsnokságától, mivel nem akadályozta meg azokat a durvaságokat, amelyek az ezred tisztjei között előfordultak. A vita folyamán Roberts lord, a hadsereg főparancsnoka tiszti becstletszavára ünnepiesen kijelentette, hogy az erőszakosságokban érdekelt tisztek közül senkinek barátai vagy rokonai nem fordultak hozzá és senki sem próbálta őt ebben az ügyben befolyásolni. Roberts hozzátette, hogy szilárdan el van tőkelve, hogy elejét vegye az ilyen méltatlan szokásoknak. (M. T. I.)

000 REGÉNY CSARNOK. 000
000 000

Tűzzel-vassal.

Irtá: Sienkiewicz Henrik. 252

Wolodyjowski kitérőleg válaszolt. Olyas valamit mondott, hogy fáradt és álmos és hogy Sagloba is okosabban cselekednék, ha nem feleslegesen, hanem lepihenne, a zavarra azonban el-

árulta, hogy Sagloba az elevenére tapintott. A Helena ritka szépsége, amelyet hosszan megcsodált, szinte elkábitotta és furcsa, szerelmes, sóvárgó álmódosítás ejtette meg. Csak nézte, nézte a leányt és közben így susogott az ajka: valóságos élő teremtés-e ez a csodaszép tündér? Látott már életében sok szép leányt, hiszen Borsobohata Ariusia, Annuska, Sbaraska Borbála is szép, a Sukovék leányát pedig, akinek Rostvorovski udvarolt, meg a Viersul leányát bátran gyönyörűnek is nevezhette, de egy Helenához, aki olyan volt, mint egy bódító illatu pusztai virág, még csak nem is hasonlították őket.

A többi leánnyal óraszámra is elfecsegett és bátran a szemökbe nézett, de most, ha a tekintete ezt a csodásan mély és édes nézésű két szemet érte, amelyet hosszú, selymes pillák takartak néha el, aláhullva a rózsás leányarcz hamvas bársonyára, ha hosszan aláomló hajára pillantott, amely királyi palástként fődte el vállát, karcsu derekát és dadogó két keblét, ha rajta felejtette a szemét a hamvasan fehér bőrén és a vércsöppszintű ajkán: akkor elállott a szava a bámulattól és félszegnek, szánalmasnak érezte magát és törpének a lány isteni nagysága mellett. O a hatalmas hercegasszony, én csak afféle utszéli hold! motyogta fájdalmasan, keserűen és erős vágyakozással kívánta, hogy bárcsak akadna valami veszedelmes kaland, bár jönne reájok egy bősziült óriás, hogy tanúságot tegyen a hős voltáról, az erejéről és arról, hogy még sem olyan szárazalmas és törpe, amilyennek a viselkedése mutatja.

Helena pedig közben ott ült a tűz mellett, csöndben, hallgatagon, szunnyadozva, a hold sápadt világa és a tűz piros fénye ömlött el arcán s még szebbé tette őt Wolodyjowski szemében. Mikor reggelre virradóra Sagloba egyedül maradt a kis lovaggal, büszkén kérdezte őt:

— No, van-e párja az én kincsecskémnek! Járd be az egész köztársaságot és ha hozzá hasonlót találsz, hát akkor számáznak és vén iszákosnak nevezhetsz engem!

— Igazad van, Sagloba, az ő szépsége páratlan! A Kasanovski híres márványszobrai se vetekedhetnek vele tökéletesség dolgában. Most már értem, hogy ellenségekké lesznek a kedvéért a legkiválóbb lovagok is! Méltó erre a megtisztelésre, szavamra mondom, méltó!

— Hogy méltó-e! Meghiszem azt! Nem is tudom, hogy mikor szebb: hasadó hajnalban, vagy szürkülő este? Olyan mindig, mint a frissen kipattant rózsabimbó! Mondtam már néked, hogy ifjú ko omban magam is csinos legény voltam, de bizony még én is elhomályosultam volna mellette, pedig azt mondják, hogy a leány úgy hasonlít hozzám, mint egyik alma a másik almához!

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A magyar agrár-törékvések jövője.

A magyar agráriusoknak irodalmi vezére, az érdemekben kiváló *Bernát* István f. hó 2-án érdekes felolvasást tartott Pozsonyban. A nagy hatást keltett előadásban vázolta az agrár-politika célját, lényegét, jelenét s be- széde végén bizalommal apostrofálta a jövőt, az ifjuságot, mely lelkesen tüntetett a nagy- érdemű tudós mellett.

E becses előadásra visszatérünk még, egy- uttal adjuk a következőkben rövid kivonatát:

Hasonlóság van azon idők között, melyek a római köztársaság bukását s a francia forradalmat követték. A pénz hatalmának előbb nem tapasztalt emelkedése s a föld- birtok forgalmának szabaddá tétele jellemzi mind a kettőt. Vázolta, hogy milyen hátrá- nyok származtak ez elvekből a rómaiakra s miként veszett ki az ideális tartalom a fran- czia forradalom nagy eszméiből. A föld el- adósult, az árverések száma oly hallatlan mértékben megsaporodott, hogy 1901-ben Magyarországon már közel járt a huszezerhez az ily módon gazdát cserélt ingatlanok száma. 1875-ben még nem érte el a 10.000-et sem

Ez a helyzet nem is csupán a földbirtokosság tehetetlen könnyelműségének eredménye. Nem csupán nálunk van így. A szorgalmas németek, és takarékos francziák ugyanezen bajok miatt jajgatnak. Nagyon érdekes, hogy például a francia paraszt kezén ma kevesebb a birtok, mint a nagy forradalom előtt.

Ami ott van, még az is el van adósulva. Egészen véve, az Egyesült-Államokban is ugyanez a helyzet képe, nincs tehát igazuk azoknak, akik azt hirdetik, hogy a mutatkozó bajoknak magunk vagyunk az okai. Természetes, hogy ilyen körülmények között a nemzetek lassankint felébredtek és az uralkodó tanokkal szemben helyet követelt magának az agrár ellenhatás is.

Az ébredés nem szorított csupán a gazdasági térre. Erkölcsi tekintetben is sokat köszönhetünk neki. Kimutatta annak a fölfogásnak téves voltát, mely a szabadságot a gazdagságtól teszi függővé. Róma akkor bukott el, mikor leggazdagabb volt. Szabadok csak olyan nemzetek lehetnek, melyeknek fiai bírnak a meggyőződés bátorságával s annak érvényesítését kötelességüknek tartják. Az agrár-törekvések ily módon a szabadságnak támogatói s a testvériség iskolája, amennyiben a szövetkezetek segítségével bele olthatják a legkisebb emberbe is az emberi érdekek közösségének tudatát. Az egyén erősítése a föladatnak második része!

Tiltakozott az ellen, mintha az agráriusok a becsületes iparnak és tisztességes kereskedelemnek nem lennének legjobb barátai. Csak annak ellenségei, amely hadilábon áll a tisztességgel és nyűgnek tekint a becsületet. Kitért végül arra, hogy az agrár-törekvések az első, legnehezebb stádiumon már túl vannak, megszerezték maguknak a polgárjogot, sőt Közép-Európa gazdasági politikájának tengelyévé lettek. Mióta nagyobb erőre kaptak, a szocializmus vesztett erejéből, mert az agrárkivánságok tágasabb köröknek, a kis emberek szélesebb rétegeinek érdekeit karolják fel.

Végül a fiatalságra apellált, amelynek lelkében van az agrártörekvések jövője. Nincs nemesebb élet — mondta végül — mint az, a melynek legbecsesebb törekvései egy kifogástalan ideál megvalósítására irányulnak.

Határidők.

	Budapest, május 5.
Buza októberre	7.36
Buza áprilisa	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőzsdé.

	Budapest, május 5.
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	535.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. május 5-én.

Magyar aranyjárdék 4	121.25
Magyar koronajárdék	92.50
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	99.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldtehermentési kötvény	99.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	203.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	158.—
Osztrák járadék papírban	100.50
Osztrák járadék papírban	100.50
Osztrák járadék aranyban	121.50
Osztrák korona járadék	101.—
Osztrák államsorsjegyek	154.—
Osztrák magyar bank részvény	16.15
Magyar hitelbankrészvény	724.50
Osztrák hitelintézet részvény	686.75
Párisi vista	95.30
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.06
Németbirodalmi márka	116.95
Londoni vista	239.75
20 márkás arany	28.40

A szoroskötésért felelős.

Dr. VUCSKICS GYULA.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek becses tudomására juttatni, hogy helybeli üzletünket

javitóműhelylyel

bővítettük ki.

Üzletünkben minden eredeti Singer varrógépekhez állandóan nagy raktárt tartunk **géprészek, továbbá tűk, selyem, olaj** stb.-ből és minthogy ennél fogva mindenkor abban a helyzetben vagyunk, hogy netán hasznavehetlené vált részeket kicserélhessünk és szakszerűen behelyeztethessünk, kérjük a netán javításra szoruló gépeket műhelyünkben leendő kijavítás végett hozzánk juttatni.

Mindenféle varrógép javítások olcsón és pontosan eszközölhetnek.

Tisztelettel:

Singer Co.

varrógép részvénytársaság.

Nagyvárad, Zöldfa-utca 33.

271.

Fontos az érdekelteknek tudni,

hogy míg egyéb fajta keserűvizekből egy egész pohárral szükségeltetik,

addig hathatós már fél pohár

IGMÁNDI

KESERŰ-VIZ.

Mint kitünő étvágyat hozó természetes gyomortisztító és hashajtó. Amellett könnyen bevehető, mert ize nem émelygős, sós, hanem kellemes keserű.

Kapható mindenütt, úgy a forrástulajdonos:

SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél **KOMÁROMBAN,** árujege 60 fillér.

Minőségileg kérik össze nem tévesztetni más olcsóbb fajta keserűvizekkel s beszerzésnél határozottan SCHMIDTHAUER-féle Igmándi viz kérendő.

Kapható helyben minden gyógyszertár és fűszerkereskedésben. 288

— **Export Amerika és Angolországba.** —

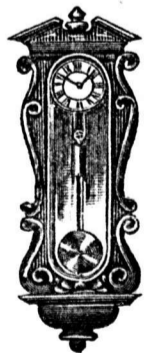
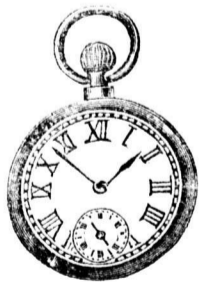
Telefon 418.

Kerületi képviselő: **Biró József.**

Telefon 418.

Első és legnagyobb órajavitó műhely.

ÓRA-, ÉKSZER- és LÁTSZER-ÜZLET!

Nálam már

nem kell reklám,

hisz minden ember jól tudja, hogy a

színház oldala mellett

Kepes Márton

első és legnagyobb órajavitó műhelye a legelőnyösebb.

Nálam nem lesz felszámítva sem 5 kr., sem 6 kr., sem 50, sem 40, sem 60 kr., hanem minden órát **kivétel nélkül**

szigorú 1 évi jótállás mellett **csak 90 krajczárért javítok meg.**

A legfinomabb óraüveg 10 kr.

Kérem a helyes címre ügyelni.

Kérem az én műhelyemet nem összehasonlítani más reklám üzletekkel.

244

Szőlőgazdasághoz *Raffia* (szőlőkötő-fonál), *rézgálicz*, *kénpor*, *ojló pamut* a legolcsóbb árban.

ÉRTESÍTÉS Szabó és Hajnal

fűszer-, csemege-, bor-, ásványvíz, vadász- és lisztkereskedéséből

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,

(Dr. Grosz-ház)

a Széchenyi szállodával szemben.

Városi és vidéki telefon 251. sz.

Igen tisztelt vevőinknek szives tudomására adjuk, hogy a néha **Jakab Imre-féle B.-Püspöki** termésű borait megvettük s azokat az alábbi jegyzett árakban árusítjuk:

Jakab-féle (Bakator 1870. évi 1 l. 80 kr
(Muskotály 1870. évi 1 l. 80 kr.
Körösvölgyi 1900. saját termés 1 l. 40 kr
Rislingi 1901. évi saját termés 1 l. 86 kr
Körösvölgyi 1902. saját termés 1 l. 30 kr.

Vidékre és a kik a fogyasztási adóra kiegyeztek, literenkint 8 krajczárral kevesebbet fizetnek.

Nagy választék mindennemű **csukorkák** és **csokoládékban**.

Helybeli megrendelések házhoz, vidéki megrendeléseket pedig a helybeli állomáshoz díjtanul kiszállítjuk.

Tisztelettel

117

SZABÓ és HAJNAL.

Egyedüli lerakata (Olasziban) a hírneves *Weyrauch Chr.* és *Tsától spirítusz* szobapadló-lacknak kilója 1 frt.

Törlesztéses jelzálogkölcsonöket

500 koronától kezdve 10—15 évi időtartamra, vagy **kamatozó**

jelzálogkölcsonöket

földbirtokokra és házakra igen előnyös feltételek mellett ad, esetleg drága kamatozású kölcsonöket convertál a

Polgári takarékpénztár részvénytársaság
Nagyváradon.

256.

Első nagyváradai zálogház.

NAGYVÁRAD, KOSSUTH-UTCZA 6. szám.

Pénzkölcson 8°-ra.

Értékpapírokra és sorsjegyekre 8°-ra a legmagasabb előleget ad.

Már zálogban levő sorsjegyeket, vagy értékpapírokat olcsóbb kamatra, magasabb kölcsonot adunk és kívánatra napi árfolyamban azokat meg is vesszük.

Mindennemű ékszerekre, ipari és árucikkekre a legkisebb összegtől a legmagasabbig legszolidabb feltételek mellett nyújt kölcsonot.

Visszafizetéseket a legkisebb részlettörlesztések mellett elfogadunk; ugyisintén vidéki megbízásokat is elfogadunk s azokat pontosan elintézzük.

Értékpapírok, sorsjegyek és ékszerek nagy tételeinél a legmesszebb menő kedvezmény biztosított.

Mindennemű ékszerek, arany láncok, arany órák, (különlegességek) gyűrik s az ékszer szakba vágó mindenféle cikkek **legolcsóbb** bevásárlási forrása.

Diskrét kölcson ügyletek elintézésére a kapu alatti külön bejáratnál külön terem áll rendelkezésre.

273.

Tisztelettel:

ELSŐ NAGYVÁRADAI ZÁLOGHÁZ TULAJDONOSA:

KLEIN M. és FIA,

Nagyvárad, Kossuth-utca 6. szám.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

FÉLIX-FÜRDŐ

NAGYVÁRAD MELLETT.

Kényelmes közlekedés, *vasuton Nagyváradtól* félóra, *kocsin* háromnegyed óra távolban. *Május és augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik* Nagyváraddal. Az új vasuti állomás közvetlenül a fürdő-telep mellett van.

Az európai híré 49° C. meleg *természetes hévíz* javalva van: az *izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült s különösen savós izületi loboknál, csonttörések és ficzomok után visszamaradt vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus uton keletkeztek (ischiasnál); különböző bőrbajoknál, végre női ivarszervek bizonyos bajainál, különösen a méh mögötti és közötti izzadmányoknál belsőleg: heveny és idült gyomor-bántalmaknál, májbajok és vesekövek eseteiben.*

Állandó fürdőorvos: *Dr. MATULAY KÁROLY.*

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 kor. 60 fill. és 6 kor. között váltakozik; *gyógyterem (Coursalon) hirlapokkal, zongora és tekeasztallal. Teraszok szép kilátással. Éttermek, sétahelyek,* a fürdő telepén és mellette elterülő őserdőben. *Az erdőben jó tekepálya van.*

Hat *tükörfürdő, család- és kádfürdőkön* kívül *mórfürdők* is vannak rendszeresítve.

A régi *Félix-meder egészen ujonnan lett átalakítva, kényelmes vetkőző és pihenő helyekkel* s mint eddig ezen *rendkívüli gyógyhatásu, a régi fürdő felett épült fürdő,* meghagyva az *ősrégi szokást, közös fürdésre* használtatik.

Nagyváraddal telephon összeköttetés. Prospektust kívánatra küld bérmentve

a fürdőkezelőség.

265